

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/258/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222203173
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1222203173.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. M., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, deti rodičov: matka - W. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/X, XXX XX I., bytom K. 5, XXX XX I., zastúpená JUDr. Michaelou Pobijak, advokátkou, so sídlom Šumavská 26, 821 08 Bratislava a otec - A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX, XXX XX I., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 18.07.2022, č.k. 59P/105/2022-30, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II, uznesením, zo dňa 18.07.2022, č.k. 59P/105/2022-30, zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 08.06.2022, ktorým žiadala obmedziť styk otca s maloletou len v nevyhnutnom rozsahu každý párný týždeň v sobotu od 10.00 hod. do 19.00 hod. a v nedeľu od 10.00 hod. do 18.30 hod. a každý nepárny týždeň vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.30 hod. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol podľa § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), dospejúc k záveru, že matka neosvedčila splnenie žiadnej z procesných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle 325 ods.1 CSP. Konštatoval, že styk otca s maloletou je upravený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 18Pc/16/2017-607, zo dňa 01.12.2020. Poukazujúc na účel inštitútu neodkladného opatrenia uviedol, že matkou navrhovaná potreba dočasnej úpravy pomerov nebola ňou pripojenými dôkazmi osvedčená. Uviedol, že matka odôvodnila návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zúžením styku otca s maloletou iba tým, že rodičovská dohoda sa nedodríava, maloletá odmieta u otca prespávať. Odvolávala sa na správanie otca, ktorý vždy, keď maloletá plače a odmieta u neho spať, ju privezie večer a následne si ju ráno príde opäť vziať. Uviedol, že maloletá pri pohovore s kolíznym opatrovníkom uviedla, že u tatina prespávať nechce, nie je na neho zvyknutá, hoci v minulosti nemala problém u otca prespať. Maloletá neuviedla žiadnu negatívnu skúsenosť, ktorá by bola príčinou zmeny v jej správaní vo vzťahu k otcovi. Dôvodil, že skutočnosti uvádzané matkou sú len jej jednostrannými tvrdeniami, bez ich nepodložená podpornými dôkazmi. Dôvody na zmenu pôvodného rozhodnutia súdu je však potrebné riadne preukázať vykonaním riadneho dokazovania v konaní o veci samej. Uzavrel, že zo skutočností uvedených v návrhu matky, nemožno bez ďalšieho odvodit' dôvodnosť nevyhnutnej úpravy pomerov. Uviedol, že ak matka argumentuje záujmom maloletej a jej ochranou, treba zdôrazniť, že prvoradým záujmom dieťaťa je rešpektovanie jeho práva. Uviedol, že nezistil ohrozenie záujmu, života alebo zdravia maloletej, pre ktoré

by bolo potrebné neodkladným opatrením upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletej. Poukázal na potrebu spolupráce rodičov, psychickú pomoc a prípravu maloletej zo strany matky na stretávanie sa s druhým rodičom. Uviedol, že bude pokračovať v konaní vo veci samej vedenej pod sp.zn. 59P/101/2022. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala § 365 ods. 1 písm. d), h) CSP prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne odvolanie matka, navrhujúc ho zmeniť a vyhovieť jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Poukázala na dôvody svojho návrhu a zopakovala tvrdenia, pre ktoré považuje návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný. Namietala nedostatočne odôvodnenie uznesenia, keď súd prvej inštancie dostatočne nezdôvodnil, na základe akých skutočností dospel k záveru, že jej tvrdenia nie sú preukázané. Mala za to, že v tomto prípade súd nesprávne posúdil skutkové okolnosti a neprihliadol na najlepší záujem maloletej. Z tohto dôvodu sa uznesenie javí ako nesprávne a nezákonné. Uviedla, že návrh zúženia styku otca s maloletou, zodpovedá potrebe neodkladne riešiť situáciu, kedy aktuálny styk prebieha s problémami, ktoré nastávajú už pri preberaní maloletej otcom v predškolskom zariadení. Na vzniknutú situáciu otec reaguje vyhrážkami (oznámením na políciu). Maloletá nechce u otca prespávať, v dôsledku čoho jej ju otec zakaždým privezie večer a následne si ju ráno príde opäť vziať. Na preukázanie svojich tvrdení predložila súdu videá, v ktorých je vidieť ako maloletá plače pri zaspávaní, prípadne ako maloletá hovorí otcovi, že tam nechce byť. Poukázala aj na vyjadrenia maloletej v rámci zisťovania jej názoru. Bolo teda osvedčené, že maloletá sa tohto času nechce stretávať s otcom, resp. u neho prespávať, preto je nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia dôvodné. Uviedla, že maloletej poskytuje dostatočnú prípravu na stretnutia s otcom, avšak práve otec, svojim nervóznym konaním vzbudil u maloletej nechuť k ich spoločným stretnutiam. Jeho prejavené povahové vlastnosti odôvodňujú predpoklad, že na maloletú bude negatívne vyplývať. Zdôraznila, že jej cieľom nie je dosiahnuť zákaz styku otca s maloletou, len jeho zúženie, vzhľadom na aktuálny vzťah maloletej s otcom. Do budúcnosti nevyklučuje rozšírenie styku v prípade, ak to bude v najlepšom záujme maloletej. Uviedla, že podmienka preukázania naliehavosti potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v konaniach starostlivosti súdu o maloletých ustupuje podmienke zistenia záujmu maloletého dieťaťa. Poukázala na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Elsholz proti Nemecku „Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže podľa okolností konkrétneho prípadu prevážiť nad záujmom rodiča.“

4. Otec a kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky písomne nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutkové okolnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

6. Styk otca s maloletou J. M. je upravený doposiaľ právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 01.12.2020, č. k. 18P/16/2017-607 (súd schválil rodičovskú dohodu v zmysle ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal platiť výživné na maloletú 230 eur mesačne a styk otca s maloletou bol upravený každý párny týždeň od piatku 15.30 hod. do nedele 19.00 hod. a každý nepárny týždeň od stredy 15.30 hod. do štvrtka 19.00 hod., s osobitnou úpravou počas veľkonočných sviatkov v nepárnom roku od Veľkonočnej nedele 19.00 hod. do Veľkonočného pondelka 19.00 hod., v párnom kalendárnom roku od Veľkého piatku 09.00 hod. do Veľkonočnej nedele 09.00 hod., počas letných prázdnin každoročne od 25.7. od 09.00 hod. do 07.08. 19.00 hod., počas Vianočných sviatkov v každom párnom kalendárnom roku od 24.12. 10.00 hod. do 26.12. 19.00 hod. a v každom nepárnom roku od 30.12. 10.00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka 19.00 hod.). Odvolací súd udáva, že právoplatný a vykonateľný rozsudok o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je pre účastníkov a aj pre súd záväzný a jeho zmenu je možné dosiahnuť zákonom predvídavým spôsobom, pokiaľ sa v konaní vo veci samej preukáže existencia podstatnej zmeny pomerov (§ 26 Zákona o rodine). Nemožno však vylúčiť aj prijatie rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré môže zasahovať do právoplatného a vykonateľného rozsudku, avšak za predpokladu osvedčenia bezodkladnej úpravy pomerov a potreby ochrany práv maloletého dieťaťa, jeho záujmu, starostlivosti, výživy, prípadne zdravia alebo života. V danom prípade potreba prijatia takéhoto neodkladného opatrenia osvedčená bola. Odvolací súd nemal osvedčený ani záujem

maloletého dieťaťa, ktorý by nateraz vyžadoval bez vykonania potrebného dokazovania, upraviť pomery prostredníctvom neodkladného opatrenia v zmysle návrhu matky.

7. Odvolací súd sa stotožnil tak s výkladom inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie, ako aj s jeho aplikáciou v danej prejednávanej veci, majúc za to, že podmienky na dočasnú úpravu pomerov účastníkov bez vykonania ďalšieho dokazovania, v rozsahu matkou podaného návrhu splnené neboli. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie zdôrazňuje, že základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pomerov maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava jestvujúcich pomerov, ktoré ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa. Dôvody odvolania matky, vzťahujúce sa na splnenie zákonných predpokladov odôvodňujúcich vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zásadným spôsobom obmedzil styk otca s maloletou upravený právoplatným rozsudkom, nemali vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Matka svoje tvrdenia o ohrození záujmu maloletej dostatočne neosvedčila, svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia skutkovo odôvodnila jednou vetou o tom, že maloletá má z pobytu u otca neustále stres, ktorý môže mať na ňu negatívny vplyv. Existenciu negatívneho vplyvu, alebo enormnej psychickej záťaže maloletej, ktorá by ohrozovala vývinové potreby maloletej (ako matka udáva), matka neosvedčila. Bližšie tieto skutkové tvrdenia neozrejmila, nespochybnila výkon osobnej starostlivosti otca o maloletú, nevhodné podmienky, neuviedla žiadne neadekvátne správanie sa otca k maloletej (keď len všeobecne odkázala na povahové vlastnosti otca, ktoré majú odôvodňovať predpoklad jeho negatívneho vplyvu na maloletú). Neosvedčila, že styk otca s maloletou má na vývoj maloletej negatívny dopad z psychologického hľadiska, že maloletej hrozí zhoršený psychický alebo celkovo zdravotný stav a to v nadväznosti na neprimeranú záťaž na jej prežívanie. Matka tiež neuviedla frekvenciu, resp. ako často dochádza k odmietaniu maloletej prespať u otca a za akých okolností. Z návrhu ani odvolania matky nevyplýva, či rodičia v záujme maloletej boli nútení vyhľadať pomoc odborníka, ani to, či sa rodičia pokúšali dohodnúť na dočasnej zmene styku a s akým výsledkom. Nebolo osvedčené a ani matkou uvedené závažné konanie otca ohrozujúce záujem maloletej. Matka napr. nepredložila relevantné stanovisko psychológa (zisteného za poskytnutia anamnézy zo strany obidvoch rodičov), že u maloletej sa jedná z psychologického hľadiska o stav vyžadujúci si zmenu aktuálneho spôsobu a rozsahu starostlivosti rodičov, alebo odporúčaný postup obidvom rodičom. Z obsahu návrhu naopak vyplýva, že otec rešpektuje maloletú v tom, že v situácii, kedy nechce u neho počas noci zotrvať, maloletú odovzdáva na noc matke. Pokiaľ ide o vyjadrenie maloletej (vo veku 4 rokov), získané v domácom prostredí u matky (že nemá rada tatina, nechce u neho spať, lebo nie je na neho zvyknutá, niekedy aj spala, ale už nechce, nevie prečo...), odvolací súd udáva, že v tomto štádiu konania, kedy maloletá nevie popísať dôvody, zrejme aj v dôsledku svojho veku, je potrebné zvoliť zo strany rodičov citlivý prístup a vyhľadať psychologickú intervenciu, o sprostredkovaní ktorej môžu požiadať Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, alebo aj súd. V tomto smere je potrebné za účelom zistenia príčiny aktuálneho stavu vykonať ďalšie dokazovanie, pričom nie je vylúčené, že súd v prebiehajúcom konaní vo veci samej, po doplnení dokazovania na základe nových podstatných skutkových zistení, prijme rozhodnutie o dočasnej úprave pomerov prostredníctvom neodkladného opatrenia. Vzhľadom na uvedené, v tomto štádiu konania a dokazovania, nie je dôvodné vychádzať z meritórnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, na ktorú matka poukazuje.

8. Súd prvej inštancie v danej veci rozhodol v súlade s príslušnými ustanoveniami upravujúcimi inštitút neodkladného opatrenia, ktoré správne na danú vec aplikoval, preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).